

Aleg. 400

Sprawozdanie

Wydziału krajowego tyczące się wprowadzenia w życie ustawy z dnia 2. lutego 1905 dz. u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym.

Wysoki Sejmie!

Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 17. października 1904 projekt ustawy zawierającej bliższe postanowienia co do użycia części nadwyżek przyzanych krajowi ustawą państwową z 3. czerwca 1901 dz. u. p. Nr. 62 z obrotu kas sierocych zbiorowych i stanowiącej z tych udziałów krajowy fundusz sierocy, uzyskał Najwyższą sankcyę w dniu 2. lutego 1905 i ustawa ta ogłoszoną została w dzienniku ustaw krajowych w roku 1905 pod Nrem 26.

Odnośnie do sankcyonowanej wyżej ustawy krajowej i w wykonaniu ustawy państwowej z 3. czerwca 1901 dz. u. p. Nr. 62 wydały c. k. Ministerstwa sprawiedliwości i skarbu w porozumieniu z Najwyższym Trybunałem rachunkowym i po porozumieniu się z Wydziałem krajowym załączone w odpisie / rozporządzenie do c. k. Sądów z 4. kwietnia 1905 L. 5143/5, dotyczące sposobu odsyłania funduszowi krajowemu udziałów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych. Wydział krajowy zaś w myśl §. 13. ustawy krajowej z 2. lutego 1905 dz. u. kr. Nr. 26 i uchwałą z dnia 7. kwietnia 1905 LW. 34601 wydał dla należytego i odpowiedniego celowi przeprowadzenia powołanej ustawy krajowej — przepisy (instrukcyę) w wykonawcze do tej ustawy ogłoszone w dzienniku ustaw krajowych z r. 1905 pod Nrem 62. Tym sposobem zapewniono podstawę, dającą Wydziałowi krajowemu możność jak najrychlejszego wprowadzenia w życie ustawy krajowej z dnia 2. lutego 1905 dz. u. kr. Nr. 26 o krajowym funduszu sierocym.

Gdy więc c. k. Prezydya wyższych Sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie nadesłały Wydziałowi krajowemu wykazy przypadających krajowi w myśl ustawy państwowej z dn. 3. czerwca 1901 dz. u. p. Nr. 62 udziałów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych za lata ubiegłe 1901—1904 i później za r. 1905, otworzył Wydział krajowy dla krajowego funduszu sierociego w c. k. Urzędzie pocztowych kas oszczędności rachunek czekowy i w myśl powołanego reskryptu ministeryalnego odnośnie książeczki czekowe rozesał pod dniem 2. maja b. r. do LW. 35208 wszystkim c. k. Sądom, celem uiszczania zapomocą tych czeków na rachunek krajowego funduszu sierociego wspomnianych udziałów w nadwyżkach. C. k. Sądy, względnie kasy sieroce poczęły też uiszczać te udziały w terminach w reskrypcie ministeryalnym oznaczonych i w kwotach wykazanych Wydziałowi krajowemu przez Prezydya c. k. wyższych Sądów krajowych. Rezultat względnie obrót finansowy tych wpływów przedstawia się poniżej.

Tymczasem Wydział krajowy rozpiisał — po myśli ustawy z dnia 2. lutego 1905 dz. u. kr. Nr. 26 — pod dniem 8. czerwca 1905 LW. 54001 konkurs, celem przyjmowania na utrzymanie i wychowanie kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego ubogich sierot aż do ukończenia 18. roku życia, tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniedbanie narażonych, a do kraju przynależnych, i konkurs ten ogłosił należycie za pośrednictwem Wydziałów powiatowych, Magistratów m. Lwowa i Krakowa, c. k. Sądów i Starostw, wreszcie dzienników krajowych.

W śródczasie zaś — pragnąc umieszczać przyszłych wychowanków krajowego funduszu sierocego o ile możności w zakładach wychowawczych w kraju istniejących, wdrożył Wydział krajowy z zakładami, dającymi wedle przedłożonych statutów i regulaminów rękojmię należytego utrzymywania i wychowywania dzieci, rokowania w kierunku, czy byłyby skłonne przyjąć do zakładu rzeczonych wychowanków, a w razie twierdzącym, za jaką opłatą za całkowite utrzymywanie i wychowywanie.

Aleg. 2.

Z przeprowadzonych rokowań okazało się, że obecnie tylko 22 zakładów w przyległym wykazie poszczególnionych /i kilka burs szkolnych oświadczyły Wydziałowi krajowemu gotowość przyjęcia dzieci kosztem krajowego funduszu sierocego na utrzymanie i wychowanie, a to za opłatą miesięczną w kwotach po 8 K. 50 gr., — 8 K. 33 gr., — 12 K., — 15 K., — 16 K., — 20 K., — 24 K., — 25 K., — 26 K., — 30 K., — 33 K. 33 gr., — 36 K. i 45 K., nadto niektóre zażądały jednorazowych datków wstępnych na wyprawki po 100 K., po 40 K. i po 20 K., wreszcie zastrzegły się niektóre zakłady przeciw obowiązkowi sprawiania wychowankom odzieży, przyborów szkolnych itp. wydatków. Inne zaś zakłady nie przyjęły propozycji Wydziału krajowego, bądźto z powodu, że statuty ich tego nie dozwalały, bądź też dla braku miejsca lub innych przeszkód natury lokalnej. Zakłady, które dały Wydziałowi krajowemu odpowiedź przychylną, zaofiarowały łącznie pomieszczenie dla 96 dziewcząt i 60 chłopców w różnym wieku.

Wobec tego — w stosunku do wniesionych po dzień dzisiejszy a i dalej wpływających na skutek ogłoszonego konkursu podań o przyjęcie na krajowy fundusz sierocy :

127 zupełnych sierot
147 dzieci opuszczonych lub zaniedbanych i
308 półsierót

razem 582 dzieci małoletnich,

Wydział krajowy znalazł się w trudnem położeniu co do umieszczania w zakładach dzieci na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierocego, a mianowicie zupełnych sierot lub dzieci opuszczonych i zaniedbanych, co do których przedewszystkiem było wskazanem i wprost koniecznością pomieszczać je w zakładach wychowawczych.

Lecz nie tylko ta okoliczność utrudniła Wydziałowi krajowemu decyzję co do wszystkich wniesionych podań i ją częściowo powstrzymała. Ważnej w tym względzie bowiem przeszkody doznał też Wydział krajowy ze strony większej części Wydziałów powiatowych i c. k. Sądów jako władz nadopieczuńczych, które mimo obowiązku nałożonego na Wydziały powiatowe w §§. 8. i 11. instrukcyi wykonawczej do ustawy o krajowym funduszu sierocym i mimo przypomnienia im tego obowiązku w okólniku tut. z 8. czerwca 1905 LW. 54001, — zaś c. k. Sady — mimo załączonych w odpisie okólników Prezydów wyższych Sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie — przedstawiając podania o przyjęcie na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierocego, nie wyraziły po większej części wcale zdań swych ani co do prawdziwości motywów przez petentów przytoczonych, ani co do rodzaju i sposobu wychowania i utrzymania małoletnich, ani wreszcie nie wskazały osób prywatnych, którym małoletni mogliby być za pewną opłatą w należytej opiekę oddani.

Aleg. 3 i 4.

To też Wydział krajowy przystępując do rozważania i załatwiania wniesionych podań o przyjęcie na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierocego, liczyć się musiał z napotkanymi jak wyżej brakami, utrudniającymi merytoryczne załatwienie i decyzję co do wszystkich wniesionych podań. Z tego powodu więc i mając na uwadze doniosły cel ustawy o krajowym funduszu sierocym, był Wydział krajowy w możności z pomiędzy wszystkich wniesionych dotąd podań wziąć na razie pod rozwagę i przychylnie załatwić tylko 120 petentów, odmawiając prośbom kilkun-

nastu jako na uwzględnienie nie zasługującym, pozostawiając resztę podań do dalszych dochodzeń i wyjaśnień

Pomiędzy przyjętymi dotąd wychowankami znajduje się:

sierót zupełnych	25
dzieci opuszczonych lub zaniedbanych	25
pólsierót	70

a z tych przeznaczono do zakładów 76 dzieci, a pozostawiono w opiece prywatnej u rodzin 44.

Dzieci przeznaczone do zakładów rozmieszczone będą, jak następuje:

	chłopców	dziewcząt	za opłatą miesięczną	
			kor.	gr.
W przytulisku dla drobnych sierot pod opieką św. Józefa we Lwowie, à 8 kor. 50 gr.	—	4	34	—
W domie sierot Niepokal. poczęcia N. P. M. we Lwowie, à 20 kor.	—	10	200	—
W zakładzie chłopców pod wezwaniem św. Antoniego we Lwowie, à 30 kor.	4	—	120	—
W zakładzie św. Heleny we Lwowie, à 30 kor.	—	1	30	—
W bursie ruskiego Towarzystwa pedag. we Lwowie, à 30 kor.	2	—	60	—
W Towarzystwie ruskim „Trud“ we Lwowie, à 30 kor.	—	1	30	—
W ruskiej bursie rzemieślniczej we Lwowie, à 20 kor.	3	—	60	—
W zakładzie ks. Siemaszki w Krakowie, à 30 kor.	4	—	120	—
W zakładzie sióstr Miłosierdzia w Łobzowie, à 25 kor.	—	1	25	—
W zakładzie sierot pod wezwaniem św. Józefa w Stryju, à 16 kor.	5	5	160	—
W ochronce im. M. Zagórskiej w Śniatynie, à 26 kor.	—	2	52	—
W ochronce polskiej pp. Ekonomek w Tarnopolu, à 30 kor.	—	2	60	—
W zakładzie wychowawczym w Miejscu piast., à 8 kor. 33 gr.	12	3	124	95
W schronisku im. F. Żurowskiej w Półwsiu zwierz. à 10 kor.	—	4	40	—
W instytucie ruskim im. Olgi we Lwowie, à 30 kor.	—	4	120	—
W bursie polskiej w Kołomyi, à 16 kor.	1	—	16	—
W zakładzie głuchoniemych we Lwowie, preliminowano à 30 kor. (rokowania w toku)	1	2	90	—
W ochronce sióstr Felicjanek w Wysocku niżnem w pow. Turka, à 12 kor.	4	—	48	—
W bursie ruskiej w Turce, à 16 kor.	1	—	16	—
razem	37	39	1405	95
Dla 44 dzieci zaś pozostawionych w opiece prywatnej, a mianowicie dla 21 chłopców i 23 dziewcząt wyznaczono na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierotego łączną kwotę			727	66
czyli że koszt utrzymania i wychowania przyjętych dotąd dzieci wynosić będzie miesięcznie sumę			2133	61

Przystępując zaś do omówienia rezultatu i obrotu finansowego udziałów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych, stanowiących krajowy fundusz sierocy, to wedle wspomnianych już wyżej wykazów nadesłanych przez Prezydya c. k. wyższych Sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie, rezultat ten przedstawia się następująco: W Galicyi wschodniej istnieje 115 kas sierocych, w zachodniej 74, a z kas tych przypadło krajowemu funduszowi sierocemu:

W roku	z Galicyi wschodniej		z Galicyi zachodniej		Razem	
	kor.	gr.	kor.	gr.	kor.	gr.
1901	20.775	27	42.404	71	63.179	98
1902	21.783	12	42.855	84	64.638	96
1903	22.795	29	43.139	61	65.934	90
1904	23.994	82	43.939	59	67.934	41
1905	25.333	06	44.398	61	69.731	67
razem	114.681	56	216.738	36	331.419	92

Otóż co do użycia funduszy tych postanowił Wydział krajowy:

a) z sumy 261.688 Kor. 25 gr., jaką kraj otrzymał tytułem udziałów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych za lata ubiegłe 1901—1904, kwotę: 250 000 Kor. kapitalizować jako fundusz rezerwowy do dyspozycji i decyzji Wysockiego Sejmu, jak np. na ewentualne założenie krajowego zakładu dla sierot, bądź też na subwencyonowanie lub dotowanie prywatnych zakładów wychowawczych;

b) pozostałą resztę z powyższej sumy, wynoszącą 11.688 Kor. 25 gr. wraz z narastającymi odsetkami, zachować jako rezerwę do dyspozycji Wydziału krajowego na pokrywanie z niej wydatków ubocznych, połączonych z umieszczaniem tudzież utrzymywaniem i wychowywaniem dzieci kosztem krajowego funduszu sierociego, jak: sprawianie jednorazowych wyprawek, ewentualnie ponoszenie kosztów transportu dzieci ubogich do zakładów, kosza leczenia itp., wreszcie

c) wpływu rocznego z kas sierocych za r. 1905, wynoszącego 69.731 K. 67 gr. i roczne wpływy z lat następnych używać na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierociego.

Przedstawiając niniejszem Wysokiemu Sejmowi skreślony wyżej dotychczasowy przebieg sprawy krajowego funduszu sierociego i wprowadzenia go w życie, Wydział krajowy — jakkolwiek na razie napotkał trudności w przyjmowaniu na utrzymanie i wychowanie kosztem tego funduszu i w pomieszczeniu wszystkich dzieci, co do których byłoby to wskazaniem, to jednak sądzi, że przyczyny tego, po części usprawiedliwionej, upatrywać należy w nowości przedmiotu i w niezrozumieniu lub zapoznaniu ze strony powołanych czynników spółdziałających doniosłości dla społeczeństwa celu ustawy o krajowym funduszu sierocym.

Wydział krajowy wyraża nadzieję, że skoro sprawa ta bardziej się rozpozna i już częściowo w życie wprowadzona skutki realne objawi, i gdy zwróci się ponowną uwagę Wydziałów powiatowych, Magistratów m. Lwowa i Krakowa, c. k. Sądów i Władz politycznych na żywotność sprawy, trudności obecnie napotkane z wolna ustana i Wydział krajowy zyska w powołanych czynnikach skuteczną pomoc w osiągnięciu celu zaznaczonego krajowemu funduszowi sierocemu ustawą z 2. lutego 1905 dz. u. kr. Nr. 26.

Wydział krajowy nprasza zatem:

Wysoki Sejm raczy przyjąć do wiadomości niniejsze sprawozdanie.

Z Rady Wydziału kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Michał Glidziuk w. r.

Członek Wydziału krajowego.

Abschrift.

Verordnung des Justizministeriums und des Finanzministeriums im Einvernehmen mit dem Obersten Rechnungshofe vom 4. April 1905, betreffend die Abführung der dem Lande Galizien zugewiesenen Gebarungüberschüsse der gemeinschaftlichen Waisenkassen.

An alle Gerichte in Galizien.

Zur Durchführung des Gesetzes vom 3. Juni 1901, R. G. Bl. Nr. 62, betreffend die Verwendung von Teilen der Gebarungüberschüsse der gemeinschaftlichen Waisenkassen, wird nachstehendes verordnet:

1. Die Rechnungsdepartements der Oberlandesgerichte in Lemberg und Krakau haben die Beträge, die jede einzelne Waisenkasse in Ost- beziehungsweise Westgalizien auf Grund des §. 1 des Gesetzes vom 3. Juni 1901 R. G. Bl. Nr. 62 nach dem Vermögensstande vom Ende des zweitvorausgegangenen Jahres an das Land Galizien und als Regiekostenbeitrag an die Staatskasse abzuführen hat, zu berechnen; hierbei bleiben Bruchteile unter 1 Heller ausser Betracht.

Von der hierüber anzufertigenden Liste haben die Oberlandesgerichtspraesidien je eine Ausfertigung den beteiligten Pflugschaftsgerichten, sowie dem galizischen Landesausschusse und der Finanzlandesdirektion in Lemberg mitzuteilen.

2. Die Abführung der genannten Beträge hat für die Jahre 1901 und 1902 längstens bis 31. Mai 1905, für die Jahre 1903 und 1904 längstens bis 31. Juli 1905 und für die Jahre 1905 bis 1910 alljährlich tunlichst am 10. September, längstens aber bis 30. Oktober zu erfolgen.

Die Pflugschaftsgerichte haben zu geeigneter Zeit an die Waisenämler die bezüglichen Erfolgslassungsaufträge zu erlassen, in denen die beiden an das Land (Landeskasse in Lemberg) und an die Staatskasse effektiv abzuführenden Beträge ziffermässig anzugeben sind.

3. Die Abführung an die Landeskasse hat durch Einlage des entfallenden Barbetrages bei der Post im Scheckverkehr des Postsparkassenamtes mittels Empfangs-Erlagscheines zu geschehen, der vom Landesausschusse jedem Pflugschaftsgerichte rechtzeitig eingesendet werden wird.

Der postamtliche Empfangschein bildet einen Beleg für das Waisenjournal.

Die Abführung des Regiekostenbeitrages hat durch Übertragung des entfallenden Barbetrages aus der Waisenkasse in die Staatskasse des Steueramtes zu geschehen, das ihn im Finanzetatjournale für Rechnung der allgemeinen Kasseverwaltung unter dem Titel: „Regiekostenbeiträge“ in einer neu zu eröffnenden Rubrik: „Regiekostenbeitrag der gemeinschaftlichen Waisenkassen“ in Empfang zu nehmen hat.

Im Waisenkassajournal sind die Bezugsdaten dieser Empfangsverrechnung anzuführen.

4. Falls die Waisenkasse ausserstande wäre, die Abführung aus eigenen Barmitteln — selbst nach Realisierung einer ihr etwa gehörigen Sparkasseneinlage — in den oben festgesetzten Terminen (Z. 2) zu bewerkstelligen, hat das Pflugschaftsgericht

den benötigten Betrag durch Aufnahme eines Darlehens bei einer anderen galizischen Waisenkasse zu beschaffen.

Die Vermittlung einer solchen Aushilfe besorgen die Oberlandesgerichtspraesidien im Sinne der Ministerial-Verordnungen vom 28. November 1883 Z. 19529 und vom 8. Mai 1887 J. H. V. Bl. Nr. 18.

Die Kündigung und Realisierung ausstehender Hypothekendarlehen zum Zwecke der Beschaffung der hierfür nötigen Gelder ist unstatthaft.

Der Verkauf öffentlicher Obligationen zu diesem Zwecke ist nur ausnahmsweise dann zulässig, wenn die erforderlichen Barmittel auf die im ersten Absatze bezeichnete Art nicht beschafft werden können.

5. Der galizische Landesausschuss macht den Oberlandesgerichtspraesidien in Lemberg und Krakau alljährlich Mitteilung von dem Einlangen aller dem Lande gebührenden Waisenkassentüberschüsse bei der Landeskasse, beziehungsweise von den noch aushaftenden Rückständen der ostgalizischen oder westgalizischen Waisenkassen, und zwar rücksichtlich der Quoten für die Jahre 1901 bis 1904 bis Ende August 1905, rücksichtlich der übrigen Jahresquoten bis Ende Oktober eines jeden Jahres.

Über die vollständige Durchführung der Überweisung haben die Oberlandesgerichtspraesidien alljährlich dem Justizministerium mit Angabe der Summen der an das Land und die Staatskasse abgeführten Beträge zu berichten.

6. Die oberlandesgerichtlichen Rechnungsdepartements haben gelegentlich der Prüfung der Waisenkassajournale bei jeder einzelnen Ausgabepost, die einen nach dieser Verordnung an das Land abgeführten Betrag betrifft, die Geschäftszahl ersichtlich zu machen, unter der die Mitteilung des Landesausschusses vom Einlangen des betreffenden Betrages (Z. 5) dem Oberlandesgerichtspraesidium zugekommen ist.

Klein m. p.

W y k a z

zakładów, które oświadczyły gotowość przyjęcia dzieci na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierociego.

L. b.	Z a k ł a d	p r z y j m i e				U w a g i
		chłopców	dziewcząt	za wynagrodz. miesięcz.		
				kor.	gr.	
1	Przytulisko dla drobnych sierot pod opieką św. Józefa we Lwowie	—	5	8	50	
2	Dom sierót Niepokalanego Poczęcia Najś. P. Maryi we Lwowie	—	10	20	—	
3	Zakład chłopców pod wezwaniem św. Antoniego we Lwowie	10	—	30	—	od 7. roku życia do ukończenia 4, ewentualnie 6 lat obowiązkowej nauki szkolnej.
4	Zakład św. Heleny we Lwowie	—	5	30	—	po ukończonym 6. roku życia; nadto 100 K. za każde dziecko na sprawienie wyprawki.
5	Zakład sierot izrael. we Lwowie	5	5	33	33	i jednorazowy datek po 40 K. za każde dziecko na zakupienie łóżka, pościeli i t. p. jednorazowe potrzeby.
6	Zakłady ruskiego Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie	—	—	45 i 30	—	w instytutach droższych; tj. św. Mikołaja i św. Zofii, w instytutach tańszych, tj. dla dzieci im. Olgi.
7	Towarzystwo ruskiej żeńskiej spółki przemysłowej „Trud“ we Lwowie	—	—	30	—	
8	Ruska bursa rzemieślnicza i przemysłowa we Lwowie	—	—	20	—	bez odzieży.
9	Bursa ruska Towarzystwa pedagog. w Brzeżanach	—	—	—	—	za odpowiednią opłatą.

L. b.	Zakład	przyjmie				Uwagi
		chłopców	dziewcząt	za wynagrodz. miesięcz.		
				kor.	gr.	
10	Zakład im. ks. Siemaszki dla biednych i opuszczonych chłopców w Krakowie	5	—	30	—	z odzieżą i przyborami szkolnymi.
11	Zakład św. Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie	15	—	30	—	całkowity koszt.
12	Zakład Sióstr Miłosierdzia w Łobzowie pod Krakowem	—	25	25	—	na wstępne urządzenie składa się 100 kor.
13	Zakład Sióstr Miłosierdzia w Sądowej Wiszni	—	20	25	—	na wstępne urządzenie składa się 100 kor.
14	Bursa ruskiego Towarzystwa pedagog. w Brzeżanach	—	—	—	—	przyjmie dzieci od 7 do 12 lat wieku za odpowiednią opłatą.
15	Zakład sierot pod wezwaniem św. Józefa w Stryju	5	5	16 i 24	— —	za dzieci do szkół normalnych; za dzieci do szkół wydziałowych lub wyższych.
16	Ochronka im. Modesty Zagórskiej w Śniatynie	—	12	26	—	na wyprawkę jednorazowo 20 kor.
17	Towarzystwo p. p. Ekonomek w Tarnopolu „Ochronka polska“	—	4	30 i 36	— —	za dzieci od lat 6—12; za dzieci od lat 12—18.
18	Zakład wychowawczy w Miejscu piastowem	10 40	5 10	8	33	(100 K. rocznie) przyjmie zaraz } w wieku przyjmie po roku } od lat 12—18
19	Zakład wychowawczy w Pawlikowicach	10	—	15	—	w wieku od lat 7—12 przyjmie od 1. kwietnia 1906.
20	Schronisko im. Felicjty Żurowskiej w Pólwsiu zwierzynieckim	—	—	10	—	
21	Zakład dla niemowląt im. Dzieciątka Jezus we Lwowie, ul. Paulinów 5	—	—	—	—	od wieku niemowlęcego.
22	Zakład wychowania sierót izrael. w Krakowie	3	3	20	—	od 6 do 13 roku życia i ślubne.

Od p i s.

Do wszystkich Sądów Galicyi wschodniej.

Pismem z dnia 8. czerwca b. r. l. 54001 przesłał Wydział krajowy wszystkim Sądom powiatowym broszurę zawierającą ustawę o krajowym funduszu sierocym z 2. lutego b. r. Dz. u. kr. Nr. 26, rozporządzenie wykonawcze do niej i zbiór formularzy z prośbą o poparcie wdrożonej akcyi. Sprawa wychowania ubogich sierót i dzieci opuszczonych lub zaniedbanych kosztem, względnie przy pomocy krajowego funduszu sierocego, ma dla sądów bardzo doniosłe znaczenie, ponieważ chodzi o najżywotniejsze interesy osób małoletnich podlegających zazwyczaj władzy nadopiekuńczej jednego z Sądów powiatowych.

Polecam zatem sądom powiatowym, a w szczególności kierownikom oddziałów dla spraw niespornych, jak najusilniej, ażeby się z przedmiotem dokładnie zaznajomili, udzielali stronom, które starają się o przyjęcie pupila na utrzymanie i wychowanie kosztem krajowego funduszu sierocego, wszelkiej porady prawnej i pomocy, oraz sami dawali inicjatywę do takich starań (§§. 5, 6, 7 rozp. wyk.).

Małoletni przyjęty na wychowanie kosztem funduszu sierocego nie wychodzi przez to z pod władzy i nadzoru Sądu nadopiekuńczego. Jest zatem rzeczą Sądu i nadal czuwać nad osobą takiego małoletniego, szczególnie gdy jest umieszczony u osoby prywatnej, o niewłaściwościach, któreby doszły do wiadomości Sądu, zawiadamiać Wydział krajowy i w ogóle w interesie pupila spółdziałać chętnie i celowo z władzami autonomicznymi, powołanymi do wykonania cytowanej ustawy i rozporządzenia.

Fakt przyjęcia na wychowanie kosztem funduszu sierocego ma być uwidoczniiony w rubr. 5. księgi sieroczej. Wydział krajowy oświadczył odezwą z dnia 14. lipca 1905 l. 60337, iż będzie bezzwłocznie zawiadamiał o przyjęciu tudzież o zmianach w umieszczeniu i wychowaniu małoletniego właściwy Sąd nadopiekuńczy we wszystkich wypadkach, także wtedy, gdy przyjęcie nastąpiło nie na wniosek Sądu.

Zwracam w końcu uwagę wszystkich Sądów na §. 11. powołanego wyżej rozporządzenia wykonawczego, wedle którego Wydział krajowy przy wyborze odpowiednich osób na wychowawców liczy na współdziałanie sądów opiekuńczych.

Lwów, dnia 28. lipca 1905.

Z Prezydium c. k. wyższego sądu krajowego.

Tchórznicki m. p.

Alegat 4. do sprawozdania Wydziału krajowego LW. 88381/05.

Prez. 7759

26 R. S/5

ad L. 54001/05.

Za udzielenie broszury, zawierającej ustawę o krajowym funduszu sierocym z 2. lutego 1905 L. 26 Dz. u. kr., rozporządzenie wykonawcze i zbiór formularzy uprzejmie dziękuję, a zarazem oznajmiam, iż po porozumieniu się z Prezydyum e. k. Sądu krajowego wyższego we Lwowie zamierzam do sądów tutejszego okręgu wydać okólnik, równobrzmiący z lwowskim, którego odpis Wydziałowi krajowemu udzielono.

W końcu proszę przyjąć zapewnienie, że Prezydyum tutejsze z całą gotowością i całym swym wpływem w sprawie tej, zmierzającej do rozwiązania jednej z najbardziej pięknych kwestyj naszego społeczeństwa, wszelką akcyę władz autonomicznych wspierać będzie.

Kraków, dnia 14. lipca 1905.

Prezydyum e. k. Sądu krajowego wyższego.

Stebelski m. p.